

Kombinovani proizvodi za suzbijanje abiotičkog stresa

Автор(и): проф. Андон Василев, от Аграрния университет в Пловдив; ас. Росица Чолакова-Бимбалова, Аграрен университет в Пловдив; доц. д-р Любка Колева, Аграрен университет Пловдив

Дата: 06.07.2017 Брой: 7/2017

Poslednjih godina, pitanje abiotičkog stresa kod biljaka dobija sve veći značaj. To se u velikoj meri pripisuje sve većim klimatskim promenama i zagađenju životne sredine, koji negativno utiču na prinos poljoprivrednih useva i kvalitet biljne proizvodnje.

Najkarakterističniji stresni faktori za poljoprivredne biljke u našoj zemlji su suša, niske i visoke temperature, nedostatak mineralnih elemenata, itd. Njihov negativan uticaj je uporediv, a u mnogim slučajevima i veći od štete koju prouzrokuju bolesti, štetočine i korovi.

Za suzbijanje stresa kod biljaka koriste se biostimulatori, folijarna đubriva, regulatori rasta, poboljšivači zemljišta, sredstva za zaštitu bilja, itd. To su preparati na organskoj ili organo-mineralnoj bazi koji poboljšavaju funkcije korenovog sistema i/ili lisne mase kroz kompleks pozitivnih efekata na mineralnu ishranu, fotosintezu, vodni režim, itd.

Interes za proizvode sa anti-stres svojstvima stalno raste. Kompanije koje proizvode ove proizvode predstavljaju ih kao biostimulatore širokog spektra delovanja, ali ih prodajna preduzeća najčešće registruju kao đubriva ili proizvode za đubrenje (EC 2003/2003; paragraf 2 od 13.10.2003). Budući da u Evropskoj uniji još uvek ne postoji usvojen dokument koji reguliše kategoriju biostimulatora u poljoprivredi, sastav ovih proizvoda je izuzetno raznovrstan. Zavisi kako od izvora sirovina, tako i od dodatnih supstanci unetih tokom njihove proizvodnje.

Istraživanja fizioloških efekata kombinovanih Laktofol proizvoda kod različitih poljoprivrednih useva

U Katedri za fiziologiju i biohemiju biljaka Poljoprivrednog univerziteta – Plovdiv, poslednjih godina se intenzivno radi na pitanju biljnog stresa i njegovog ublažavanja primenom biostimulatora i drugih proizvoda sa anti-stres svojstvima. U ovoj aktivnosti, Katedra saraduje sa različitim kompanijama, ali najintenzivnije sa bugarskom kompanijom Ekofol AD, koja nudi širok asortiman biomineralnih folijarnih đubriva i biostimulatora za poljoprivredu. Nove formulacije i sastavi proizvoda se testiraju u kontrolisanim i proizvodnim uslovima. Ovde su prikazani neki rezultati naših zajedničkih istraživanja, u kojima je utvrđen pozitivan efekat proizvoda kompanije na biljke izložene različitim stresnim situacijama.

Fotosintetička i biometrijska merenja u proizvodnim ogledima sa Laktofol proizvodima kod različitih poljoprivrednih useva

Pored sprovođenja laboratorijskih i vegetacionih ogleda u kontrolisanoj sredini, tim Katedre za fiziologiju i biohemiju biljaka vrši i merenja u proizvodnim ogledima sa kombinovanim proizvodima u realnim uslovima na polju. U ovom slučaju, prvenstveno se sprovode fotosintetičke analize pomoću prenosive opreme i biometrijska merenja biljaka. Upoređivanje rezultata dobijenih u različitim vrstama kontrolisanih ogleda sa merenjima i prinosima u realnim uslovima daje objektivniju sliku o svojstvima ispitivanih proizvoda.

Dokazano je da kombinovani proizvodi sa anti-stres svojstvima ispoljavaju niz pozitivnih efekata na poljoprivredne useve u nepovoljnim uslovima, usled čega se povećava njihova produktivnost. Oni su efikasno sredstvo za optimizaciju rasta i razvoja biljaka kroz preventivne i korektivne tretmane. Snabdevanje i upotreba ovih proizvoda u bugarskoj poljoprivredi stalno raste. To motiviše sprovođenje istraživanja o mehanizmina

njihovog delovanja pod specifičnim stresnim uslovima kod glavnih poljoprivrednih useva i njihovu promociju u praksi.

Više o suzbijanju stresa kod biljaka i biostimulatorima, folijarnim đubrivima, regulatorima rasta, poboljšivačima zemljišta, kao i sredstvima za zaštitu bilja koja se koriste u tu svrhu možete pročitati u broju 6/2017 časopisa "Zaštita bilja".